

erlägga kommunalutskylder, deltaga efter den grund, som för utgörande af dessa utskylder finnes stadgad.

Och anhålles, att lagutskottet, till hvilket motionen torde remitteras, vidtager den redaktionsförändring, som för syftets vinnande må kunna anses erforderlig.

Stockholm den 26 januari 1898.

Ollas A. Ericsson.

N:o 73.

Af herr **N. Andersson** i Pettersborg, *om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran, att fastställd uträkning öfver skatteköpeskillingen för de kronan tillhöriga hemman och lägenheter, hvilka må till skatte lösas, måtte åboarne tillställas m. m.*

Då hemman och lägenheter, till hvilka kronan har äganderätt och hvilka emot en till staten ingående afgift få till »skatte» lösas, enligt Kongl. Maj:ts nådiga förordningar af den 19 september 1723 och den 21 februari 1789 samt Kongl. Maj:ts nådiga kungörelser af den 24 januari 1790 och den 15 december 1848, numera till allra största delen utgöras af mindre lägenheter, så hafva på senare tiden väckts åtskilliga förslag, åsyftande dessa egendomars öfverförande från »krono-» till »skatte-» utan lösen. Ehuru en sådan omföring tydligtvis skulle medföra mera

enhällighet i jordförhållandena och afsevärd förenkling i jordeböckernas förande, så hafva dessa förslag icke vunnit bifall. Och dock utgör den återstående beräknade och fastställda skatteköpeskillingen, som vid 1880 års slut uppgick till 45,996 kronor, numera en jämförelsevis obetydlig summa.

Enligt min åsigt utgör dock icke lösningsafgiften det väsentliga hindret för de nämnda lägenheternas öfverförande från »krono-» till »skatte-», utan fastmer i innehafvarnes ovetenhet om lösningsafgiftens obetydlighet. I den nådiga kungörelsen af den 15 december 1848 stadgas visserligen, bland annat, att, sedan landskontoren uppgjort beräkningar af skatteköpeskillingen för de åsyftade egendomarne och dessa beräkningar granskats af kammarkollegium, »särskild förteckning öfver köpeskillingsbeloppen för lägenheterna inom hvarje socken i länet utskrifves och, lika med andra kungörelser, i socknekyrkan uppläses samt till vidare upplysning och efterrättelse der förvaras;» men detta sätt för kungörandet är mycket otillfredsställande och innebär alls ingen garanti för, att vederbörande lägenhetsinnehafvare få kännedom om, huruvida de hafva rätt att köpa »skatte-» eller hvad man af dem begär i skatteköpeskilling.

På senare tiden har man också låtit anslå köpeskillingsförteckningen vid tingsställena, men många innehafvare af sådana kronolägenheter besöka aldrig tingsställena och vinna följaktligen ingen upplysning af en dylik förteckning.

Men äfven den förut nämnda kongl. kungörelsen af den 15 december 1848 torde lägga ett ganska stort hinder i vägen för skatteköpens raskare fortskridande, ty punkt 3:o i nämnda kungörelse stadgar: »Vår befallningshafvande i länet skall ega att, efter behörig utredning, angående innehafvarens besittningsrätt, och sedan den samma befunnits lagligen befastad, förordna om lägenhetens omföring i jordeboken från 'krono-' till 'skatte-'.» Om nu en innehafvare förlorat sina åtkomsthandlingar och icke kan anskaffa sådana, så kan icke besittningsrätten befinnas »lagligen befastad» och skatteköp icke heller beviljas. En sådan lägenhet kommer att för evärdliga tider förblifva kronolägenhet utan laglig besittare, ehuru innehafvaren i mantals- och skattskrifningslängderna står upptagen såsom egare och påföres beviljning derför.

Mig synes, att detta hinder för skatteköp mycket enkelt skulle undanröjas, om förordningen angående laga fång å fast egendom i tillämpliga delar komme att gälla äfven vid skatteköp, särdeles den 10 § i för-

ordningen af den 16 juni 1875, sådan den lyder enligt 1897 års riksdagsbeslut, äfvensom ock af Kongl. Maj:t den 19 november samma år utfärdade förordning, angående kungörande af hvilande lagfart. På detta sätt skulle besittningsrätten kunna blifva »lagligen befastad» och skatteköpen i hög grad underlättas.

På grund af hvad jag sålunda anfört, och då det måste anses synnerligen önskvärdt, att alla till skatteköp angifna hemman och lägenheter snarast möjligt blefve omförda från »krono-» till »skatte-», vill jag vördsam samt föreslå Riksdagen, att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla:

dels om utfärdandet af en förordning, enligt hvilken fastställd uträkning öfver skatteköpeskillingsbeloppen tillställas åboarne genom kronobetjeningen;

dels ock att Kongl. Maj:t ville låta utarbета förslag till sådan lag angående skatteköp å kronan tillhöriga hemman och lägenheter, att föreskrifterna om hvilande lagfart och kungörandet deraf äfven måtte vinna tillämpning för besittningsrättens »lagliga befastande» vid skatteköp.

Stockholm den 26 januari 1898.

Nils Andersson.